

บทบรรณาธิการประจำฉบับ

วารสารสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ฉบับนี้ เนื้อหาของบทความแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นบทความจากมิตรวิชาการ ส่งบทความ เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ ดร. เอ็ดวิน เซเนอร์ (Dr. Edwin Zehner) อาจารย์หลักสูตรเอเชียศึกษา สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ กับบทความ “ผีกะในภาคเหนือของไทยตอนปลาย คริสต์ศตวรรษที่19 – สืบเชื้อสายตามตระกูลแม่จริง หรือไม่ว่” ชวนคิดและถกเถียงกับข้อเสนอดีมของ คิชย์ร่วมสำนักคอร์เนล (cornell university) ศ.ดร.อนันท์ กาญจนพันธุ์ ในประเด็นว่า “ความ เป็นผีกะ” ถูกถ่ายทอดทางผู้หญิงหรือแม่เท่านั้น หรือมีทางในการสืบสายความเป็นผีกะหลากหลาย มากกว่านั้น

อัครเรอะฮหมาน มูเก็ม นักศึกษาปริญญา เอก สาขาปรัชญาการเมือง มหาวิทยาลัยมุสลิม

อาลี (PhD. Political Philosophy, Political Sciences Department, Faculty of Social Sciences, Aligarh Muslim University, India.) กับบทความเรื่อง “เซอร์ ชัยยิต อะหมัด คาน; ปลดแอกความรุนแรงสู่การศึกษา” มารวมนำพวกเราไปรู้จักกับแนวทางสันติวิธีด้วยการศึกษาของ เซอร์ ชัยยิต อะหมัด คาน ผู้นำมุสลิมอินเดียในศตวรรษที่ 19 ภายใต้สถานการณ์ความขัดแย้งร่อยต่อช่วงเวลาเข้มงวดของการเรียกร้องเอกราช เซอร์ ชัยยิต อะหมัด คาน เลือกเสนอแนวทางสันติวิธีด้วยการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงยั่งยืนสำหรับชาวมุสลิมคนกลุ่มน้อย ในสังคมเต็มไปด้วยความหลากหลายความเชื่อของอินเดีย ซึ่งอาจเป็นแนวทางสำหรับการจัดการสันติภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย

วิริยะ สว่างโชติ นักวิชาการอิสระ บทความเรื่อง “สังคมการเมืองและประชากร: บทสนทนากับนักวิชาการอินเดีย ปาร์ธา ฌัตเตอร์จี” นำเสนอบทสัมภาษณ์ความคิดเรื่องประชาธิปไตยของ ปาร์ธา ฌัตเตอร์จี (Partha Chatterjee) นักวิชาการด้านสังคมศาสตร์คนสำคัญของอินเดีย ที่มีความน่าสนใจมากไปกว่าชื่อชั้นของปาร์ธา ฌัตเตอร์จี ประชาธิปไตยของประเทศอินเดีย ประเทศที่มีระบอบการปกครองคือประชาธิปไตยขนาดใหญ่ที่สุดในโลก กับจำนวนประชากรกว่า 1,200 ล้านคนที่เต็มไปด้วยความหลากหลายของความเชื่อ ภาษา ชาติพันธุ์ ฌัตเตอร์จีมองประชาธิปไตยของอินเดียอย่างไร แตกต่างจากต้นทางจากตะวันตกหรือไม่ เป็นสิ่งที่พบได้ในความชิ้นนี้

สำหรับส่วนที่ 2 ของวารสารฯ ฉบับนี้ เป็นบทความส่วนหนึ่งจากวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา) ความเข้มข้นและเข้มงวดของส่วนหนึ่งในชีวิตการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาบัณฑิตของพวกเราได้นำเอาข้อเสนอและ

ข้อค้นพบของพวกเขาในทาง “อาณาบริเวณศึกษา” (area studies) งานวิชาการบนการศึกษาอย่างเป็นระบบขั้นแรกของพวกเขาจะเข้ามา ร่วมกันเปิดโลกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือนิยมเรียกกันว่า “อาเซียน” (ASEAN) ในปัจจุบัน

เปิดหน้ากันกับณัฐกานต์ แน่พิมาย บทความเรื่อง “การค้า พระเครื่องข้ามชาติระหว่างไทยและมาเลเซีย” งานศึกษาของณัฐกานต์ พาพวกเราไปพบกับความซับซ้อนของการค้าพระเครื่อง ไม่ใช่เพียง ค้าขาย การข้ามแดนของพระเครื่อง ไม่เพียงเป็นเรื่องของการค้าเท่านั้น เรื่องเล่าศักดิ์สิทธิ์ของพระเครื่องได้กลายเป็นส่วนสำคัญสำหรับมูลค่า ของพระเครื่อง ซึ่งไม่หยุดนิ่งอยู่กับดินแดนเท่านั้น การข้ามชายแดนไป มาของพระเครื่องล้วนแล้วแต่ทำให้พวกเราได้เห็นภาพความเคลื่อนไหว ของการค้าและความเชื่อในเพื่อนบ้านร่วมอาเซียนของพวกเรา

ธีระยุทธ บัวจันทร์ บทความเรื่อง “รัฐสังคมนิยมกับการทำให้ มรดกศักดิ์สิทธิ์กลายเป็นสินค้า: กรณีศึกษาช่างเงินเมืองหลวงพระบาง” ธีระยุทธ พาพวกเราไปเปิดหลวงพระบางในแง่มุมอื่น ๆ นอกจากเมือง ท่องเที่ยวในฝันของใครหลายคน การกลับมาของช่างเงินครั้งหนึ่ง ถูกกีดกันออกจากระบบสังคมนิยมในฐานะของมรดกศักดิ์สิทธิ์ การกดขี่ และไม่เท่าเทียม เมื่อการเมืองเปลี่ยนเศรษฐกิจเปลี่ยน หลวงพระบาง ไม่ใช่เมืองมรดกของศักดิ์สิทธิ์ในโลกสังคมนิยมกลับกลายเป็นมรดกโลก ช่างเงิน กลายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเปิดโลกการท่องเที่ยวหลวงพระ บาง ช่างเงินยังเหลือกลายเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวโหยหาอดีต (nostalgia) การกลับมาของช่างเงินจึงไม่ใช่เพียงเรื่องของคนห่างจาก งานไปแล้วกลับมาจ้างงานขึ้นนั้นขึ้นใหม่อีกครั้งเท่านั้น

ปิยะนันท์ นิภานันท์ บทความเรื่อง “การตกแต่งบ้านสไตล์ อังกฤษของคนมลายู: นโยบายเศรษฐกิจใหม่กับการก่อตัวชนชั้นกลางใหม่

ในประเทศมาเลเซีย ค.ศ.1980-2010” ปิยะนันท์พาพวกเราไปพบกับความเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ในทศวรรษ 1980 ซึ่งเกิดขึ้นกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลังสงครามเย็น การเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ใช่เพียงกระทำต่อภาพใหญ่ของประเทศหรือสังคมเท่านั้น ความเปลี่ยนแปลงนั้นลงไปสู่ความคิดและรสนิยมในการตกแต่งบ้านของคนกลุ่มใหม่ในสังคมเติบโตขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงนั้น บ้านจึงไม่ใช่เพียงที่อยู่อาศัยแต่บ้านกับเป็นที่แสดงตัวตนของคนกลุ่มใหม่ในสังคมมาเลเซียกลุ่มนี้อย่างไร

กัลยาณี เกตุแก้ว บทความเรื่อง “เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการเปิดพื้นที่รูปแบบใหม่ให้กับการเคลื่อนไหวของกลุ่ม LGBT ในอินโดนีเซีย” กัลยาณีพาพวกเราไปพบกับคนกลุ่มเล็ก ๆ ที่ต้องการสร้างพื้นที่ให้กับตัวตนของตนเองที่ผิดกับความเชื่อศาสนาที่กำหนดให้มนุษย์มี 2 เพศ ชาย-หญิงเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมอิสลามเข้มแข็งอย่างอินโดนีเซีย กลุ่ม LGBT เหล่านี้กลับใช้พื้นที่โลกเสมือนจริง (cyber space) เพื่อรวมกลุ่มสร้างประสบการณ์ร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและด้านอื่น ๆ ของชีวิต จนสุดท้ายจากเกิดเป็นพลังในการเรียกร้องในสังคมจริง

บัญชา ราชมณี บทความเรื่อง “เพลงดิเกร์มิวสิก: เงื่อนไขปัจจัย พัฒนาการ และตำแหน่งแห่งที่ในโลกความบันเทิงมลายูปัตตานี” บัญชา มองสังคมปัตตานีในฐานะส่วนหนึ่งของโลกมลายู การเผชิญกับความเป็นสมัยใหม่ของโลกมลายูทำให้เกิดผลของความเปลี่ยนแปลงหลากหลายประการ รวมถึงเสียงและเพลงจากดิเกร์ฮูลูมาสู่ดิเกร์มิวสิก เพลงตอบสนองต่อชีวิตและความเป็นไปของคนอีกกลุ่มในสังคมมลายู ดิเกร์มิวสิกตอบความบีบคั้น ความเหนื่อยล้าของชีวิต ที่เพลงและสรรพเสียงที่เคยมีมาไม่สามารถตอบกับพวกเขาได้ บทความนี้อาจไม่สามารถ

ส่งเพลงดิเกร์มิวลีออกมาให้พวกเราได้ฟัง แต่ก็ส่งท่วงทำนองผ่านตัวหนังสือให้พวกเราได้เห็นมิติของสังคมปัตตานีมากไปกว่าความรุนแรงเท่านั้น

วรารวรรณ ตระกูลสรณคมน์ บทความเรื่อง “ปัจจัยที่สนับสนุนความเชื่อพิธีกรรมตือรีในหมู่บ้านกัวแจโต๊ะ ตำบลกัวแจโต๊ะ อำเภوتاเนาะฮะแมเราะฮะ รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย” รัฐกลันตัน ได้ชื่อว่าเป็นฐานของกลุ่มพรรคการเมืองแนวทางนิยมอิสลามบริสุทธิ์ ทว่าวรารวรรณกลับพาพวกเราไปรู้จักกับการรักษาโรคด้วยพิธีกรรม “ตือรี” ความเชื่อดั้งเดิมของชาวมลายูก่อนการเข้ามาของอิสลาม ชัดกับหลักการศาสนาอิสลามที่เชื่อในความเป็นหนึ่งเดียว ของพระเจ้า ไม่มีเทพเจ้า ญตุผี หรือสิ่งศักดิ์ใด ๆ แล้วในพื้นที่ที่ได้ชื่อว่าเป็นอิสลามบริสุทธิ์ เหตุใด “ตือรี” ดำรงอยู่ได้ เกิดอะไรขึ้นกับการดำรงอยู่ของ “ตือรี”

สุดท้ายนี้อยากบอกผู้อ่านของพวกเราว่า วารสารสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เดินเข้าสู่ปีที่ 8 ฉบับที่ 8 การเดินทางของ “พวกเรา” อาจไม่เรียบรื่นเดินสะดวก กลับออกไปแนวเดินไปใน “ทางกันดาร” หากที่สำคัญพวกเราไม่เคยคิดจะหยุดเดิน คงเหมือนกับ แอบบราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ประธานาธิบดีคนที่ 16 ผู้ยิ่งใหญ่ของประเทศสหรัฐอเมริกากล่าวว่า “ถึงข้าพเจ้าเดินช้า แต่ไม่เคยหยุดเดิน”

จนกว่าจะพบกันอีก

ปิยชาติ สิงห์

บรรณาธิการประจำฉบับ